

ประกาศสำนักงานกลางชั่งตวงวัด

เรื่อง กำหนดรายการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการชั่งตวงวัดได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นต้นแบบและการให้ความเห็นชอบต้นแบบเครื่องชั่งตวงวัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้สำนักงานกลางชั่งตวงวัดกำหนดรายการทดสอบต้นแบบเครื่องชั่งตวงวัด เพื่อให้หน่วยทดสอบ ทดสอบต้นแบบตามรายการที่กำหนด ไปแล้ว นั้น

อาศัยอำนาจตามความในพินัยกรรมคำว่า “รายการทดสอบ” ในข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นต้นแบบและการให้ความเห็นชอบต้นแบบเครื่องชั่งตวงวัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ อธิบดีกรมการค้าภายใน จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ” (Type หรือ Pattern) หมายความว่า แม่แบบหรือแบบร่าง (Drawing) ของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการที่ผู้ยื่นคำขอประสงค์จะผลิตหรือนำเข้า

ข้อ ๓ การทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ ให้หน่วยทดสอบดำเนินการทดสอบตามรายการทดสอบและหลักเกณฑ์ วิธีการ ดังต่อไปนี้ เพื่อให้ต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการมีความถูกต้อง เทียบตรง และเป็นไปตามที่ประกาศกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับการกำหนดชนิด และลักษณะของมาตรวัดปริมาตรของเหลว รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิต อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด และอายุคำรับรอง และประกาศ ระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกำหนด

(๑) การตรวจสอบทางกายภาพ (Visual Inspection) เป็นการตรวจสอบลักษณะทั่วไปของต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ ก่อนทดสอบทางเทคนิคตาม (๒) โดยตรวจสอบความปลอดภัยเนื่องจากเป็นงานเกี่ยวข้องกับของไหลที่จุดติดไฟและระเบิดได้ง่าย และตรวจสอบลักษณะภายนอกทุกส่วนให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และไม่มีความชำรุดหรือผิดปกติ ส่วนแสดงค่า (Indicating Devices) ส่วนตั้งศูนย์ (Zero Setting Devices) และอุปกรณ์เสริม (Associated Device) เช่น เครื่องกำจัดไอ ไซ้กรอง ปุ่ม วาล์ว หรือท่อ ต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในผลของการวัด ให้มีความถูกต้องแม่นยำ ทั้งนี้ การตรวจสอบทางกายภาพให้ตรวจสอบตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๑ ท้ายประกาศนี้

(๒) การทดสอบทางเทคนิค เป็นการทดสอบความถูกต้อง เทียบตรงของต้นแบบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ โดยทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(ก) การทดสอบความเที่ยงของปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ อัตราการไหลสูงสุด และอัตราการไหลต่ำสุด (Accuracy Test) เป็นการทดสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ ด้วยถังตวงแบบมาตราพิกัดกำลัง ๑ ลิตร ๒ ลิตร ๕ ลิตร ๒๐ ลิตร และ ๕๐ ลิตร โดยต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ ต้องแสดงผลได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง ทั้งนี้ ให้ทดสอบความเที่ยงของปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ อัตราการไหลสูงสุด และอัตราการไหลต่ำสุดของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ ตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๒ ท้ายประกาศนี้

(ข) การทดสอบการตั้งค่าศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและราคา (Zero Setting Device Test) เป็นการทดสอบเมื่อเริ่มทำงานการตั้งค่าศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและราคา จะต้องแสดงค่า “ศูนย์” เมื่อการตั้งค่าศูนย์เสร็จสมบูรณ์ ทั้งนี้ ให้ทดสอบการตั้งค่าศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและราคาของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๓ ท้ายประกาศนี้

(ค) การทดสอบการคำนวณราคา (Price Computing Device Test) เป็นการทดสอบการคำนวณราคาต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์กับปริมาตรที่จ่ายไป ซึ่งการแสดงราคาซื้อขายรวมตามปริมาตรส่งจ่ายใด ๆ ต้องแสดงค่าได้เที่ยงตรง และคำนวณราคาทั้งหมดตามราคาต่อหน่วยของการซื้อขายในแต่ละครั้งขณะทำการวัดอย่างถูกต้องตรงตามชนิดของผลิตภัณฑ์ทุกครั้ง ทั้งนี้ ให้ทดสอบการคำนวณราคาของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๔ ท้ายประกาศนี้

(ง) การทดสอบระบบตัดการจ่าย (Nozzle Cut-off Device Test) เป็นการทดสอบระบบตัดการจ่ายน้ำมันโดยอัตโนมัติ โดยเมื่อส่วนปลายสัมผัสของเหลวหรือฟองมือจ่ายต้องหยุดการจ่ายน้ำมันโดยอัตโนมัติ ทั้งนี้ ให้ทดสอบระบบตัดการจ่ายของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๕ ท้ายประกาศนี้

(จ) การทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกัน (Interlock for Hoses Sharing a Common Indicator Test) กรณีระบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการที่มีหลายระบบและใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกัน ระบบต้องไม่สามารถทำงานได้พร้อมกัน และราคาต่อหน่วยที่เลือกต้องมีการแสดงที่ส่วนแสดงค่าก่อนที่จะมีการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งนี้ ให้ทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกัน ของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๖ ท้ายประกาศนี้

(ฉ) การทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ปั๊มร่วมกัน (Interlock for Hoses Sharing a Pumping Unit Test) เป็นการทดสอบการทำงานของมือจ่ายที่ใช้ปั๊มร่วมกัน มือจ่ายทั้งสองมือจ่ายต้องไม่สามารถทำงานได้พร้อมกันในทันที ทั้งนี้ ให้ทดสอบ

การป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ป้อนร่วมกันของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๗ ท้ายประกาศนี้

(ข) การทดสอบส่วนกลไกการหยุดการส่งจ่ายตามค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า (Pre-set Indications Test) เป็นการทดสอบการแสดงค่าของปริมาตรหรือราคาเมื่อหยุดการส่งจ่าย ส่วนแสดงค่าต้องแสดงปริมาตรส่งจ่ายหรือราคาซื้อขายรวมตรงกับค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้ทดสอบส่วนกลไกการหยุดการส่งจ่ายตามค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้าของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๘ ท้ายประกาศนี้

(ค) การทดสอบอัตราการไหลสูงสุดที่ทำได้ เป็นการทดสอบอัตราการไหลสูงสุดที่ทำได้ต้องอยู่ในช่วงระหว่างอัตราการไหลต่ำสุดและอัตราการไหลสูงสุดที่รับรองตามที่แสดงในแผ่นป้ายข้อมูล ทั้งนี้ ให้ทดสอบอัตราการไหลสูงสุดที่ทำได้ของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๙ ท้ายประกาศนี้

(ง) การทดสอบความสามารถในการทำซ้ำ (Repeatability Test) เป็นการทดสอบความถูกต้องของการวัดค่าของมาตรวัด ซึ่งค่าความถูกต้องของมาตรวัดต้องอยู่ภายในอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาดและผลการวัดของมาตรวัดที่มีปริมาตรไม่น้อยกว่าห้าเท่าของปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบมาตรวัดต้องมีความสามารถในการทำซ้ำได้ไม่เกิน ๒ ใน ๕ เท่าของค่าอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด ทั้งนี้ ให้ทดสอบความสามารถในการทำซ้ำของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๑๐ ท้ายประกาศนี้

(จ) การทดสอบความคลาดเคลื่อนในฝ่ายเดียวกัน หรือพิสัยความคลาดเคลื่อนของระบบมาตรวัด (Range of Error Test) เป็นการทดสอบค่าความแตกต่างที่มากที่สุดของค่าความคลาดเคลื่อนที่วัดได้ โดยพิสัยความคลาดเคลื่อนของระบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด และค่าความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดทุกอัตราการไหลที่คลาดเคลื่อนในฝ่ายเดียวกันอย่างน้อยต้องมีค่าใดค่าหนึ่งไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราเผื่อเหลือเผื่อขาด ทั้งนี้ ให้ทดสอบความคลาดเคลื่อนในฝ่ายเดียวกัน หรือพิสัยความคลาดเคลื่อนของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๑๑ ท้ายประกาศนี้

(ฉ) การทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของมาตรวัด โดยวิธีกำหนดค่าล่วงหน้า (Accuracy of Pre-set Test) เป็นการทดสอบความถูกต้องของมาตรวัดกรณีที่ใช้ส่วนกำหนดค่าล่วงหน้า ทั้งนี้ ให้ทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามรายการที่กำหนดในตารางที่ ๑๒ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ เมื่อหน่วยทดสอบดำเนินการทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการตามข้อ ๓ เสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดทำรายงานการทดสอบ ตามแบบ ทส. ๓๐๕๓ ท้ายประกาศนี้ และส่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail : cbwmtypes@gmail.com) ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ทำ

การทดสอบเสร็จสิ้น เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบต้นแบบ
มาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗
วัฒน์ศักดิ์ เสือเอี่ยม
อธิบดีกรมการค้าภายใน

รายงานการทดสอบของหน่วยทดสอบ.....(ระบุชื่อ)
 ซึ่งเป็นผู้ทดสอบต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ
 เครื่องหมายการค้า.....รุ่น.....

ตารางที่ ๑ ผลการตรวจสอบทางกายภาพ (Visual Inspection)

ลำดับที่	ลักษณะของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ (ทำเครื่องหมาย ✓ หรือ X กรณีไม่ถูกต้องโปรดบรรยายรายละเอียดด้วย)		
		ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	รายละเอียด (โปรดระบุ)
๑	ตัวตู้จ่ายยึดติดแน่นกับฐาน ทำด้วยวัสดุที่ดี มีการออกแบบและสร้างขึ้นในลักษณะที่เมื่อใช้งานอย่างปกติธรรมดาแล้วต้องมีความถูกต้องอยู่เสมอ ส่วนประกอบของมาตรวัดต้องทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ชำรุด โคลงงหรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม			
๒	แผงหน้าจอดีฝาครอบมั่นคง (ถ้ามี)			
๓	ฝาครอบไม่มีรอยแตกหัก (ถ้ามี)			
๔	สามารถมองเห็นน้ำมันและลูกบอลหรือสปริงเนอร์ภายใน sight glass ได้ชัดเจน (ถ้ามี)			
๕	การแสดงผลปริมาณ ราคาต่อหน่วย และราคารวมสอดคล้องกับมือจ่ายที่เลือก จำนวนเงินต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับปริมาณการวัดที่แสดง			
๖	สามารถมองเห็นการแสดงผลราคาได้ชัดเจนทุกสภาวะ ทั้งกลางวันและกลางคืน			
๗	มีส่วนแสดงค่าปริมาณที่วัดที่เหมาะสม มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน และไม่ทำให้เกิดความสับสนในการอ่านค่า			
๘	เครื่องหมายของบรรดาตัวควบคุมการทำงาน ส่วนแสดงค่าและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสวิตช์ของมาตรวัด อ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก			

ลำดับที่	ลักษณะของต้นแบบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการที่ตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ (ทำเครื่องหมาย ✓ หรือ X กรณีไม่ถูกต้องโปรดบรรยายรายละเอียดด้วย)		
		ถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	รายละเอียด (โปรดระบุ)
๙	<p>แสดงรายละเอียดและข้อมูลให้อ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ หรือเครื่องหมายการค้าผู้ผลิต หรือ ผู้นำเข้า - ปีที่ผลิต และรุ่นซึ่งระบุแบบของเครื่อง - อัตราการไหลสูงสุด และอัตราการไหลต่ำสุด <p>Q_{max}=.....ลิตร/นาที่</p> <p>Q_{min}=.....ลิตร/นาที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ - ช่วงอุณหภูมิของเหลวที่วัด - ช่วงความหนืดหรือชนิดผลิตภัณฑ์ที่ใช้งาน - ข้อมูลชั้นความเที่ยงของระบบการวัดปริมาตรของเหลว 			
๑๐	มีส่วนแสดงค่าหลัก			
๑๑	ส่วนแสดงค่าต้องแสดงชื่อ หรือสัญลักษณ์ของหน่วยที่ใช้ในการวัด ค่าขึ้นหมายมาตราให้แสดงเป็นค่า ๑×๑๐^k ๒×๑๐^k หรือ ๕×๑๐^k โดยที่ k เป็นเลขจำนวนเต็มบวก จำนวนเต็มลบ หรือ ศูนย์			
๑๒	แสดงข้อมูลความดันของเหลวต่ำสุดและสูงสุด			
๑๓	มีอัตราส่วนของอัตราการไหลสูงสุดต่ออัตราการไหลต่ำสุดไม่น้อยกว่า ๑๐ ต่อ ๑			
๑๔	ในกรณีที่มาตรวัดมีอัตราการไหลสูงสุดไม่เกิน ๓.๖ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง หรืออัตราการไหลสูงสุดไม่เกิน ๖๐ ลิตรต่อนาที ปริมาณน้อยสุดที่วัดได้ของระบบต้องไม่เกิน ๕ ลิตร			
๑๕	มีที่สำหรับผนึก เพื่อป้องกันการปรับเปลี่ยนแก้ไขภายหลัง การตรวจรับรองแล้ว ซึ่งจะทำการแก้ไข ดัดแปลง หรือซ่อมแซมมาตรวัดนั้นได้ก็ต่อเมื่อต้องทำลายผนึกก่อน			

ตารางที่ ๒ ผลการทดสอบความเที่ยงของปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ อัตราการไหลสูงสุด และอัตราการไหลต่ำสุด (Accuracy Test)

ปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ (MMQ) = ... อัตราการไหลสูงสุด (Q_{max}) = ...
 ค่าเบี่ยงเบนปริมาตรจำเพาะน้อยที่สุด (E_{min}) = ... อัตราการไหลต่ำสุด (Q_{min}) = ...

ปริมาตร ที่ทดสอบ (ลิตร)	ปริมาตร ที่อ่านได้จาก มาตรวัด (ลิตร) (A)	ปริมาตร ที่อ่านได้จาก แบบมาตรา (ลิตร) (B)	ผลการทดสอบ		ปริมาตร ที่ทดสอบ (ลิตร)	ปริมาตร ที่อ่านได้จาก มาตรวัด (ลิตร) (A)	ปริมาตร ที่อ่านได้จาก แบบมาตรา (ลิตร) (B)	ผลการทดสอบ	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน				ผ่าน	ไม่ผ่าน
MMQ					๕๐				
๑					๒๐				
๒					๕				
๕					๒				
๒๐					๑				
๕๐					MMQ				

อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดสำหรับการทดสอบมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ

ปริมาตรที่ทดสอบ	อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด (MPE)
๑ ลิตร	๖ มล.
๒ ลิตร	๖ มล.
๕ ลิตร	๑๕ มล.
๒๐ ลิตร	๖๐ มล.
๕๐ ลิตร	๑๕๐ มล.

เกณฑ์การพิจารณา

๑. $B-A \leq MPE$

๒. กรณีปริมาตรที่ทดสอบในตารางที่ ๒ มีค่าเท่ากับ MMQ ให้พิจารณาค่าอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาดที่ E_{min} เป็นหลัก

ผลการทดสอบ

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ตารางที่ ๓ ผลการทดสอบการตั้งค่าศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและราคา (Zero Setting Device Test)

ทดสอบครั้งที่	ส่วนแสดงค่าปริมาตร	ส่วนแสดงค่าราคา
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		
๖		
๗		
๘		
๙		
๑๐		
๑๑		
๑๒		
๑๓		
๑๔		
๑๕		
เกณฑ์การพิจารณา เมื่อเริ่มทำงานการตั้งค่าศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและราคา จะต้องแสดงค่า “ศูนย์” เมื่อการตั้งค่าศูนย์เสร็จสมบูรณ์ ผลการทดสอบ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน		

ตารางที่ ๔ ผลการทดสอบการคำนวณราคา (Price Computing Device Test)

ปริมาณ ที่ทดสอบ (ลิตร)	ปริมาณ ที่แสดง (ลิตร)	ราคาต่อ หน่วย (บาท)	ราคา ที่คำนวณได้ (บาท)	ราคา ที่แสดง หน้าจอ (บาท)	ผลการทดสอบ	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑						
๒						
๕						
๒๐						
๕๐						

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา
ความคลาดเคลื่อนฝ่ายมากหรือฝ่ายน้อยต้องไม่เกิน ๐.๐๑ ลิตร X ราคาต่อหน่วย

ขั้นตอนการทดสอบ

๑. การแสดงค่าปริมาตรส่งจ่ายก่อนทำการส่งจ่ายต้องแสดงค่าศูนย์
๒. จ่ายปริมาตรที่ต้องการทดสอบ
๓. คำนวณราคารวม ปัดทศนิยม ๒ ตำแหน่ง
๔. เปรียบเทียบราคาที่คำนวณได้กับราคา que แสดงหน้าจอ

ตารางที่ ๕ ผลการทดสอบระบบตัดการจ่าย (Nozzle Cut-off Device Test)

ลำดับที่	ผลการทดสอบ	
	ตัดการจ่าย	ไม่ตัดการจ่าย
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		
๖		
๗		
๘		
๙		
๑๐		
๑๑		
๑๒		
๑๓		
๑๔		
๑๕		

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา
มือจ่ายต้องตัดการจ่ายทุกครั้ง หากตัวเซ็นเซอร์ของมือจ่ายสัมผัสกับน้ำมันเชื้อเพลิงหรือฟองน้ำมันเชื้อเพลิง

ขั้นตอนการทดสอบ

๑. ฉายน้ำมันเชื้อเพลิงที่อัตราการไหลปานกลาง
๒. ใ้ตัวเซ็นเซอร์ของมือจ่ายสัมผัสกับน้ำมันเชื้อเพลิงหรือฟองน้ำมันเชื้อเพลิง
๓. มือจ่ายต้องตัดการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

ตารางที่ ๖ ผลการทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกัน
(Interlock for Hoses Sharing a Common Indicator Test)

ลำดับที่	ผลการทดสอบ	
	ทำงานถูกต้อง	ทำงานไม่ถูกต้อง
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา
เมื่อยกมือจ่ายแรกและสั่งทำงานขึ้นแล้ว มือจ่ายอื่น ๆ จะต้องไม่ทำงานเมื่อมีการยกขึ้นมาหลายมือจ่ายตามกัน

ขั้นตอนการทดสอบ

- เลือกยกมือจ่ายและเปิดทำงานขึ้นมาหนึ่งมือจ่าย ซึ่งเป็นมือจ่ายที่ใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกับมือจ่ายที่จะทดสอบ
- เลือกมือจ่ายขึ้นมาอีกหนึ่งมือจ่ายเพื่อเป็นมือจ่ายที่ทดสอบดำเนินการเปิดการทำงาน
- ตรวจดูว่าราคาและปริมาตรบนหน้าจอยังคงทำงานต่อไปตามปกติ

ตารางที่ ๗ ผลการทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ปั๊มร่วมกัน
(Interlock for Hoses Sharing a Pumping Unit Test)

ลำดับที่	ผลการทดสอบ	
	ทำงานถูกต้อง	ทำงานไม่ถูกต้อง
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		
๖		
๗		
๘		
๙		
๑๐		
๑๑		
๑๒		
๑๓		
๑๔		
๑๕		

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา
ต้องไม่มีการจ่ายน้ำมันจากมือจ่ายที่ทำการทดสอบ

ขั้นตอนการทดสอบ

- ยกมือจ่ายขึ้นมาหนึ่งมือจ่ายซึ่งเป็นมือจ่ายที่ใช้ปั๊มร่วมกับมือจ่ายที่กำลังทดสอบแล้วเปิดการทำงาน
- ขณะที่ปั๊มกำลังทำงาน ให้ทำการจ่ายน้ำมันจากมือจ่ายที่ทำการทดสอบ
- ต้องไม่มีน้ำมันจ่ายออกมาจากมือจ่ายที่ทำการทดสอบ

ตารางที่ ๘ ผลการทดสอบส่วนกลไกการหยุดการส่งจ่ายตามค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า (Pre-set Indications Test)

ปริมาณที่ทดสอบ (ลิตร)	ผลการทดสอบ	
	ทำงานถูกต้อง	ทำงานไม่ถูกต้อง
๑		
๒		
๕		
๒๐		
๕๐		

ราคาที่ทดสอบ (บาท)	ผลการทดสอบ	
	ทำงานถูกต้อง	ทำงานไม่ถูกต้อง
๑๐๐		
๒๐๐		
๕๐๐		
๑,๐๐๐		
๑,๕๐๐		

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา
การแสดงค่าของปริมาณหรือราคาต้องตรงกับค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า

ขั้นตอนการทดสอบ

- ปรับค่าศูนย์ใหม่
- ป้อนค่าปริมาณหรือราคาโดยใช้ส่วนกำหนดค่าล่วงหน้า
ตรวจสอบให้แน่ใจว่าค่าที่กำหนดแสดงบนส่วนแสดงค่า
- จ่ายน้ำมันด้วยอัตราการไหลสูงสุดเพื่อให้กลไกการกำหนดค่าล่วงหน้าทำงานโดยอัตโนมัติ
- ตรวจสอบการแสดงค่าของปริมาณหรือราคาว่าตรงกับค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้าหรือไม่

ตารางที่ ๙ ผลการทดสอบอัตราการไหลสูงสุดที่ทำได้

อัตราการไหลต่ำสุดในแผ่นป้าย Q_{min} = ... ลิตรต่อนาที

อัตราการไหลสูงสุดในแผ่นป้าย Q_{max} = ... ลิตรต่อนาที

ครั้งที่ทดสอบ	ปริมาตรที่แสดง (ลิตร) (V_{FD})	เวลา (วินาที) (T_s)	อัตราการไหลสูงสุด (Q_{max}) (ลิตรต่อนาที) $Q_{max} = (V_{FD} \div T_s) \times 60$	ผลการทดสอบ	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑		๑๐			
๒		๑๐			
๓		๑๐			

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา

อัตราการไหลสูงสุดที่ทำได้ต้องอยู่ในช่วงระหว่างอัตราการไหลต่ำสุดและอัตราการไหลสูงสุดที่รับรองตามที่แสดงในแผ่นป้ายข้อมูล

ขั้นตอนการทดสอบ

๑. ให้น้ำมันเชื้อเพลิงที่อัตราการไหลสูงสุดเป็นเวลา ๑๐ วินาที แล้วหยุดการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
๒. บันทึกปริมาตรที่แสดงค่าบนส่วนแสดงค่า
๓. คำนวณอัตราการไหลสูงสุด จากสูตร $Q_{max} = (V_{FD} \div T_s) \times 60$
๔. เปรียบเทียบอัตราการไหลสูงสุดที่คำนวณได้กับอัตราการไหลสูงสุดตามที่แสดงในแผ่นป้ายข้อมูล
๕. พิจารณาผลการทดสอบ
๖. บันทึกผลการทดสอบ

ตารางที่ ๑๐ ผลการทดสอบความสามารถในการทำซ้ำ (Repeatability Test)

ปริมาตรที่ทดสอบ (ลิตร)	ปริมาตรที่อ่านได้จากมาตรวัด (ลิตร) (V_{FD})	ปริมาตรที่อ่านได้จากแบบมาตรา (ลิตร) (V_{REF})	ค่าความคลาดเคลื่อน (%) (E_{FD})
๕			
๕			
๕			
Repeatability			

ผลการทดสอบค่าความถูกต้อง (Accuracy)

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ผลการทดสอบความสามารถในการทำซ้ำ (Repeatability)

ผ่าน

ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณาค่าความถูกต้อง (Accuracy)

$$E_{FD} = \frac{V_{REF} - V_{FD}}{V_{REF}} \times 100$$

เกณฑ์การพิจารณาความสามารถในการทำซ้ำ (Repeatability)

$$E_{FD} \text{ ค่ามากที่สุด} - E_{FD} \text{ ค่าน้อยสุด} \text{ ต้องไม่เกิน } 2 \text{ ใน } 5 \text{ ของ MPE (๐.๓\%)} = ๐.๑๒\%$$

E_{FD} หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อน

V_{FD} หมายถึง ปริมาตรที่อ่านได้จากมาตรวัด

V_{REF} หมายถึง ปริมาตรที่อ่านได้จากแบบมาตรา

อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด (MPE) สำหรับค่าความถูกต้องของมาตรวัดน้ำมันเพลิงตามสถานีบริการ

ชั้นความเที่ยง	กรณีมาตรวัดยังไม่ได้ติดตั้งเข้าระบบ
๐.๕	๐.๓%

ตารางที่ ๑๑ ผลการทดสอบความคลาดเคลื่อนในฝ่ายเดียวกัน หรือพิสัยความคลาดเคลื่อนของระบบมาตรวัด (Range of Error Test)

ปริมาณที่ทดสอบ	ปริมาตรที่อ่านได้จากมาตรวัด (ลิตร) (V_{FD})	ปริมาตรที่อ่านได้จากแบบมาตรา (ลิตร) (V_{REF})	ค่าความคลาดเคลื่อน (%) (E_{FD})
๕ ลิตร			
๑๐ ลิตร			
๒๐ ลิตร			

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา

๑. กรณีค่าความคลาดเคลื่อนของมาตรวัดทุกอัตราการไหลที่คลาดเคลื่อนในฝ่ายเดียวกันอย่างน้อย ต้องมีค่าใดค่าหนึ่งไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
ช่วงอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด (๐.๓%) --> (๐.๓%)/๒ = ๐.๑๕%

๒. กรณีไม่เป็นตามข้อ ๑ ให้พิจารณาพิสัยความคลาดเคลื่อนของระบบการวัดปริมาตรของเหลว ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
ช่วงอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด (๐.๖%) --> (๐.๖%)/๒ = ๐.๓%

ตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของมาตรวัด โดยวิธีการกำหนดค่าล่วงหน้า (Accuracy of Pre-set Test)

ปริมาณที่ทดสอบ	ปริมาตรที่อ่านได้จากมาตรวัด (ลิตร) (V_{FD})	ปริมาตรที่อ่านได้จากแบบมาตรา (ลิตร) (V_{REF})	ค่าความคลาดเคลื่อน (%) (E_{FD})
๑ ลิตร			
๒ ลิตร			
๕ ลิตร			
๒๐ ลิตร			
๕๐ ลิตร			

ผลการทดสอบ ผ่าน ไม่ผ่าน

เกณฑ์การพิจารณา

$$E_{FD} = \frac{V_{REF} - V_{FD}}{V_{REF}} \times 100$$

E_{FD} หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อน

V_{FD} หมายถึง ปริมาตรที่อ่านได้จากมาตรวัด

V_{REF} หมายถึง ปริมาตรที่อ่านได้จากแบบมาตรา

อัตราเมื่อเหลือเมื่อขาด (MPE) สำหรับค่าความถูกต้องของมาตรวัดน้ำมันเพลิงตามสถานีบริการ

ชั้นความเที่ยง	กรณีมาตรวัดยังไม่ได้ติดตั้งเข้าระบบ
๐.๕	๐.๓%

หมายเหตุ กรณีที่ปริมาณทดสอบน้อยกว่า ๒ ลิตร ให้อัตราเมื่อเหลือเมื่อขาดทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อย เท่ากับ ๖ มิลลิลิตร โดยคำนวณจาก $E_{FD} = V_{REF} - V_{FD}$

ตารางที่ ๑๓ สรุปผลการทดสอบ

ลำดับที่	รายการทดสอบ	ผลการทดสอบ	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	การตรวจสอบทางกายภาพ (Visual Inspection)		
๒	การทดสอบความเที่ยงของปริมาณน้อยที่สุดที่วัดได้ของระบบ อัตราการไหลสูงสุด และอัตราการไหลต่ำสุด (Accuracy Test)		
๓	การทดสอบการตั้งค่าศูนย์สำหรับส่วนแสดงค่าปริมาตรและราคา (Zero Setting Device Test)		
๔	การทดสอบการคำนวณราคา (Price Computing Device Test)		
๕	การทดสอบระบบตัดการจ่าย (Nozzle Cut-off Device Test)		
๖	การทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ส่วนแสดงค่าร่วมกัน (Interlock for Hoses Sharing a Common Indicator Test)		
๗	การทดสอบการป้องกันการจ่ายผิดพลาดสำหรับหลายมือจ่ายที่ใช้ปั๊มร่วมกัน (Interlock for Hoses Sharing a Pumping Unit Test)		
๘	การทดสอบส่วนกลไกการหยุดการส่งจ่ายตามค่าที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้า (Pre-set Indications Test)		
๙	การทดสอบอัตราการไหลสูงสุดที่ทำได้		
๑๐	การทดสอบความสามารถในการทำซ้ำ (Repeatability Test)		
๑๑	การทดสอบความคลาดเคลื่อนในฝ่ายเดียวกัน หรือพิสัยความคลาดเคลื่อนของระบบมาตรวัด (Range of Error Test)		
๑๒	การทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของมาตรวัด โดยวิธีการกำหนดค่าล่วงหน้า (Accuracy of Pre-set Test)		

ขอรับรองว่าผลการทดสอบที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้ทดสอบ
(.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

(ลงลายมือชื่อ).....ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล
(ประทับตรานิติบุคคล (ถ้ามี)) (.....)

ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....